Holzschuh, C. 1994. Zur Unterscheidung von *Xyleborinus saxesenii* (Ratzeburg) und *X. alni* (Niisima) (Coleoptera, Scolytidae). – Entomologica Basiliensia 17: 311-318.

Holzschuh, C. 1995. Forstschädlinge, die in den letzten fünfzig Jahren in Österreich eingewandert sind oder eingeschleppt wurden. – Stapfia 37, zugleich Kataloge des OÖ. Landesmuseums N, F. 84 (1995): 129-141.

Knizek, M. 1988. Records from Czechoslovakia, Coleoptera: Scolytidae. – Acta Entom. Bohemosl. 85: 396.

Lindelöw, Å. 2000. Bark- and wood-living insects in timber imported to Sweden – aspects on the risks for establishments of new species. – In: Økland,B. (red.) Invasive species and timber import from Russia Ed. NISK Aktuellt 4/2000: 5-10.

Lohse, G.A. 1991. Nachtrag zum Verzeichnis mitteleuropäischer Käfer. – Entomologische Blätter 87: 92-98.

Molander, M. 2003. Axlöpare, *Zabrus tenebrioides* (Goeze), återfunnen i Skåne sommaren 2003. – FaZett 16 (2): 20-21.

Parmesan,C., Ryrholm, N., Stefanescu, C., Hill, J.K., Thomas, C.D., Descimon, H., Huntley, B., Kaila, L., Kullberg, J., Tammaru, T., Tennant, W.J., Thomas, J.A., Warren, M. 1999. Poleward shifts in geographical ranges of butterfly species associated with regional warming. – Nature 399, 579-583.

Pfeffer, A. 1995. Zentral- und westpaläarktische Borken- und Kernkäfer. – Pro Entomologia, c/o Naturhistoriches Museum Basel.

Schroeder, L.M. 1990. Occurrence of insects in coniferous roundwood imported to Sweden from France and Chile. – OEPP/EPPO Bulletin 20: 591-596.

Valkama, H., Martikainen, P. and Räty, M. 1998. First record of North American ambrosia beetle *Gnathotrichus materiarius* (Fitch) (Coleoptera, Scolytidae) in Finland – a new potential forest pest? – Ent. Fennica 8: 193-195.

Katalog över världens säckmalar

Baldizzone, G., Wolf, H. van der & Landry J.-F. 2006. World Catalogue of Insects Volume 8. Coleophoridae, Coleophorinae (Lepidoptera). Formatet är 24 x 17 cm med kraftiga plastade pärmar, 215 sidor. Apollo Books. ISBN 87-88757-76-5. Pris 320 DKK exklusive postavgifter. Vid abonnemang på bokserien "World Catalogue" erhålls en rabatt på 10 % per volym. Boken kan beställas från Apollo Books, Kirkeby Sand 19, DK-5771 Stenstrup, Danmark eller via e- mail: apollobook@vip.cybercity.dk.

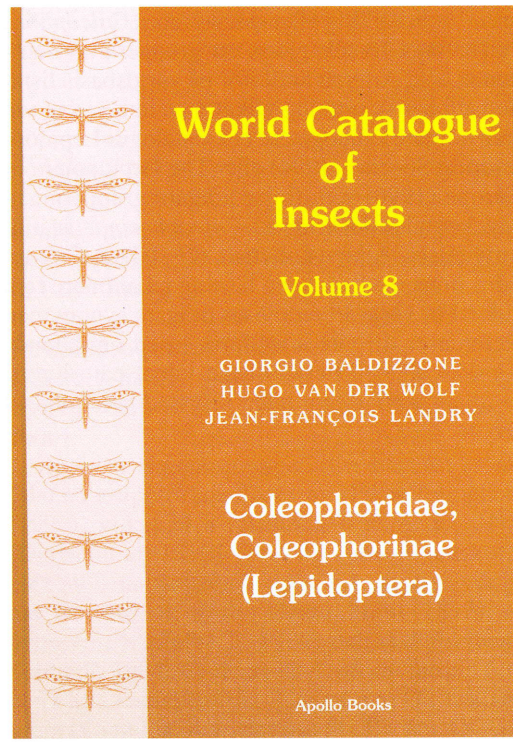

I kataloger över världens insekter har turen kommit till säckmalarna, närmare bestämt underfamiljen *Coleophorinae*. Den är skriven av den ledande taxonomen på säckmalar i världen, Giorgio Baldizzone tillsammans med de namnkunniga specialisterna på denna grupp, Hugo van der Wolf och Jean- Francois Landry. Författarna ansluter sig till uppfattningen att *Coleophoridae* förutom *Coleophorinae* även innefattar *Momphinae, Blastobasinae* och *Pterolonchinae*, grundat på en reviderad klassifika-

tion på hela överfamiljen *Gelechioidea*. Trots att konsensus ännu inte råder om en utvidgning av *Coleophoridae* pekar senare års forskning för detta. Boken presenterar 1342 arter, där 1326 av arterna räknas till *Coleophora,* och de resterande är inordnade i fyra mindre släkten. En jämförelse med den senaste världslistan från 1988 visar en ökning av artantalet med 25%. Då skall också betänkas att ett flertal arter synonymiserats. Vi kan alltså förvänta oss ett stort antal nybeskrivningar från områden som är dåligt utforskade, t ex den Nearktiska regionen, men en titt i artlistan visar också att ett stort antal arter under senare år beskrivits från Sydeuropa, Turkiet och österut.

Säckmalarna bildar en mycket enhetlig grupp med långsmala spetsiga vingar, ofta med längslinjer, och kännetecknas också av att larverna tillverkar säckar som dom lever och förpuppas i. De minerar blad och frön, oftast mycket värdspecifikt, vilket innebär att de ofta kan hittas med riktat sök på respektive värdväxter.

Tidigare har försök till att placera arterna i grupper och undergrupper gjorts, eller att splittra detta stora släkte i ett antal nya släkten för att få det mer hanterligt. Forskning på fylogenetisk grund är bristfällig eller saknas inom *Coleophora* varför inga försök gjorts att gruppera arterna i denna bok. Arterna är därför på världsbasis listade i alfabetisk ordning vilket man inte är van vid från tidigare kataloger, se t ex Catalogus Lepidopterorum Sueciae (1994) eller The Lepidoptera of Europe (1996) som följer tidigare grupperingar. Mycket talar dock för att *Coleophorinae* är monofyletiskt. Alla synonymer till släktet *Coleophora* finns medtagna, en läsning på närmare fem sidor. För varje art redovisas tidigare synonymer. Referenser till alla arter finns i den omfattande 57 sidor långa litteraturlistan vilket naturligtvis är till en oerhört stor hjälp i fortsatt taxonomiskt arbete.

Utbredningen av arterna anges mycket kortfattat. Helt klart är flertalet av de namngivna säckmalarna från den Gamla Världen, särskilt Västpalearktis och Centralasien. Däremot är de dåligt representerade i Afrika och Sydamerika. Antalet kända arter i Sverige är f. n. 144 (mer än 10% av världsfaunan), men flera taxa, bl. a. *C. saxicolella, C. virgaureae och C. boreella* är under utredning och nybeskrivningar är att vänta från Finland och Sverige. Den från fjället Pältsan i norra Sverige beskrivna *C. paeltsaella,* den enda kända lokalen, är möjligen synonym med *C. derasofasciella*, känd från Alp-området och östra Ryssland. Här skulle DNA- analys behövas för att slutligen få klarhet. Artförteckningen i boken anges täcka in alla arter t. o m 3 juli 2005, men märkligt nog är den i Mellansverige och södra Finland förekommande och nyligen beskrivna *C. jaernaensis* Björklund & Palmqvist, 2002 inte omnämnd. En genomgång av de svenska arterna har inte visat på några tryckfel. Däremot finns några nödvändiga korrigeringar vad gäller auktorsnamn och årtal för beskrivningen. rörande de arter som finns i Sverige. I ”The Lepidoptera of Europe” (1996) ändras auktorsnamn på *C. adjectella* från Herrich-Schäffer till E.M. Hering. Följande arter ändrar årtal för beskrivningen*: C. arctostaphyli* skall vara 1934, *C. fuscocuprella* skall vara 1854, *C. gardesanella* skall vara 1954, *C. kyffhusana* skall vara 1899 och *C. pulmonariella* skall vara 1876. För den som är intresserad av fjärilar och speciellt säckmalar är denna bok ett måste för att få ett helhetsperspektiv på den samlade taxonomiska kunskapen. Det finns fortfarande mycket att upptäcka på regional- och världsnivå hos denna intressanta grupp. Helt klart kommer denna bok att vara en inspirationskälla och hjälp att bringa ordning i mångfalden.

Göran Palmqvist